

Antwoord

van Gedeputeerde Staten

op vragen van

J.H. de Vree (PVV)

(d.d. 5 maart 2021)

Nummer

3734

Onderwerp

Duidelijkheid inzake (commerciële) bomenkap

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

In een artikel van het Algemeen Dagblad op 22 februari jongstleden (*) valt te lezen dat Eneco en Renewable Energy Factory zijn gestart met de kap van meer dan duizend gezonde bomen in De Buitenzomerlanden bij Heinenoord, om ruimte te maken voor de realisatie van Windpark Oude Maas.

De PVV vindt dit onnavolgbaar en weer een duidelijke bevestiging dat windenergie werkelijk niets met duurzaamheid te maken heeft. Bomen zijn namelijk de longen van de wereld en nemen bovendien fijnstof op. Daarnaast staat bomenkap volledig haaks op de zinloze en peperdure ambities van o.a. overheden om CO₂-uitstoot aan te pakken en dan heeft onze fractie het nog niet eens over de belevingswaarde van bossen voor mensen en hun waarde voor flora en fauna.

Naar aanleiding van deze bomenkap ontving onze fractie vanuit de provincie signalen dat de afgelopen jaren de (commerciële) bomenkap zou zijn toegenomen en tevens op plaatsen waar dat niet gebruikelijk is. Bovendien zou uit navraag bij gemeenten inzake de exacte cijfers zijn gebleken dat er een vertekend beeld ontstaat, aangezien bv. veel polderwegen niet onder beheer van gemeenten vallen, maar onder waterschappen, provincie of Staatsbosbeheer.

De PVV maakt zich zorgen over de ontvangen signalen en daarom wil ondergetekende graag onderstaande vragen aan het College stellen

1. *Deelt u de mening dat de kap van gezonde bomen voor vervuilende en natuur aantastende windturbines werkelijk niets met duurzaamheid te maken heeft en waar mogelijk moet worden tegengegaan? Graag een gemotiveerd antwoord.*

Antwoord

Nee, deze mening delen wij niet. In vergelijking met de productie van elektriciteit door middel van fossiele brandstoffen zoals kolen en gas, is opwekking van elektriciteit door middel van wind en zon vele malen duurzamer, omdat gebruik gemaakt wordt van hernieuwbare bronnen. Daarnaast komt bij de productie van elektriciteit door wind en zon geen CO₂ vrij. Bij de realisatie van een windpark wordt rekening gehouden

met de effecten van een windpark op de omgeving. Deze worden vooraf in kaart gebracht zodat er een goede afweging kan plaatsvinden tussen de opbrengsten en de effecten van het windpark.

Voor het Windpark Oude Maas heeft de gemeente samen met belanghebbenden de verschillende belangen tegen elkaar afgewogen. Daarbij is de keuze gemaakt om het windpark zo ver als mogelijk van woningen te realiseren. Daarmee komt wel een deel van de windturbines van het windpark in het bos te staan op een plek waar bomen stonden. En was kap van een deel van het bos noodzakelijk. Als bomenkap zoals nu toch noodzakelijk is, dan is het verplicht om de gekapte bomen en verdwenen natuur op een andere plek te compenseren. Dit zal in het buitendijkse gebied Kooimansland, ten noorden van Heinenoord, plaatsvinden. Het nieuwe bos wordt ruim twee keer zo groot als het gekapte oppervlak aan bomen. Hoe het nieuwe bos eruit komt te zien is op dit moment nog niet bekend. Het plan voor dit nieuwe bos werkt de gemeente uit samen met inwoners van Heinenoord, belangenorganisaties en het Hoekschevaards Landschap.

2. *Is er in onze provincie een toename zichtbaar ten aanzien van (commerciële) bomenkap?*

Zo ja, waarom en hoe groot was de toename? Graag een gemotiveerd antwoord met zoveel mogelijk details, waarbij de jaren worden bestreken uit deze collegeperiode

Antwoord

We zien geen aanleiding om te veronderstellen dat de commerciële bomenkap in Zuid-Holland is toegenomen. Het bosbeleid en bosbeheer is immers vooral gericht op natuur en recreatie. Dit wordt hieronder verder toegelicht. Dit neemt dit niet weg dat er, als gevolg van Essentaksterfte de afgelopen periode relatief veel bomen zijn gekapt. Staatsbosbeheer is verreweg de grootste bosbeheerder van Zuid-Holland en bij hen is daarom navraag gedaan naar de cijfers (zie onderstaand kader).

Iets meer dan de helft van de Zuid-Hollandse bossen ligt binnen het Natuurnetwerk. De bostypen in het Natuurnetwerk zijn onderverdeeld in beheertypen volgens een landelijke systematiek en op basis hiervan zijn doelstellingen vastgelegd en worden beheersubsidies verstrekt (SNL Subsidie Natuur en Landschap). Er is één bostype waar houtproductie (naast natuur en recreatie) een mededoelstelling is. Slechts aan 7,5 % van het Zuid-Hollandse bos is dit bosbeheertype toegekend, maar ook hier zijn natuur en recreatieve waarden van het bos eveneens leidend bij het beheer.

Iets minder dan een kwart van het bos ligt in recreatiegebied. Houtproductie is geen doelstelling op zich en bomen worden dus alleen gekapt als dit vanuit recreatief oogpunt ook wenselijk is. Bijvoorbeeld om veiligheid te garanderen, om afwisseling te creëren of om bomen de ruimte te geven om door te kunnen groeien tot dikke, oude bomen.

Het overige bosareaal bestaat met name uit grote stadsparken en bossen in de steden zoals het Kralingse bos in Rotterdam of grote stadsparken in Den Haag. Ook hier is houtproductie geen doelstelling.

Reactie Staatsbosbeheer

Staatsbosbeheer geeft aan dat bij het bosareaal dat bij hen in beheer is in Zuid-Holland in de afgelopen jaren meer bomenkap heeft plaatsgevonden, hoofdzakelijk vanwege de gevolgen van de essentaksterfte. Deze ziekte, die de bomensoort es (*Fraxinus excelsior*) (ernstig) aantast, wordt

veroorzaakt door een uitheemse schimmel *Chalara fraxinea*. De es is op de klei- en veengronden in Zuid-Holland een zeer veel voorkomende boomsoort.

Deze kap is veelal noodzakelijk in verband met de veiligheid voor de bezoekers van onze gebieden en houdt nadrukkelijk geen verband met commerciële doelstellingen. Na de kap wordt door Staatsbosbeheer een grote variatie aan boom- en struiksoorten terug geplant, met als doelstelling het realiseren van gevarieerde, veerkrachtige, toekomst- en klimaatbestendige bossen. In onderstaande tabel is weergegeven hoeveel hectare er de afgelopen drie jaar is gekapt

Tabel 1. Houtkap door Staatsbosbeheer in de periode 2018 t/m 2020

Jaar	Totale oppervlakte verjongingskap (ha)	Percentage als gevolg van essentaksterfte per jaar
2018	31,85	67%
2019	6,33	100%
2020	53,28	81%
Totaal	91,46	

3. *Kunt u zo gedetailleerd mogelijk aangeven hoe de bevoegdheden en plichten van de verschillende overheden liggen ten aanzien van (commerciële) bomenkap? Graag een gemotiveerd antwoord.*

Antwoord

Zoals hierboven beschreven is er bijna geen echt commerciële bomenkap in Zuid-Holland. Wel kan hout (als bijproduct van duurzaam bosbeheer) verkocht worden.

Regels over het kappen van de bomen liggen vast in de Wet Natuurbescherming, de provinciale omgevingsverordening, en in de gemeentelijke kapverordeningen. Bos en bomen binnen de bebouwde kom¹ zijn via beleid en verordening van gemeentes beschermd. Voor alle bossen gelden ook de regels m.b.t. de in het bos levende beschermde dieren en planten (soortenbescherming) zoals vastgelegd in de Wet Natuurbescherming.

In de Wet Natuurbescherming is vastgesteld dat er een kapmelding moet worden gedaan bij houtopstanden groter dan 1000 m² (10 are) en bomenrijen van meer dan 20 bomen, die buiten de bebouwde kom staan. Dunningen hoeven niet gemeld te worden. Bij een dunning worden er selectief bomen uitgekapt. Zo krijgen de bomen die blijven staan meer ruimte om groter en ouder te worden, krijgen jonge bomen meer kans en ontstaat er variatie zowel in verschillende soorten als in leeftijden. Deze verantwoordelijkheid ligt bij de beheerder.

Kapmeldingen worden ingediend bij de Omgevingsdienst Haaglanden. De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid houdt toezicht op de uitvoering van vellingen (kapwerkzaamheden) en herplantverplichtingen.

Op verzoek van PS (motie 881, 3 juli 2019) hebben we een voorstel uitgewerkt om de regels in de provinciale omgevingsverordening iets aan te scherpen. Dit voorstel loopt mee in de herziening van het omgevingsbeleid 2021. De wijzigingen hebben met name betrekking op boscompensatie als compensatie op een andere grond wordt

¹ Hiervoor stellen gemeentes een speciale bebouwde kom houtopstanden vast. Er wordt op dit moment aan gewerkt om deze allemaal digitaal vast te leggen en beschikbaar te stellen. Zie <https://geo.ozhz.nl>

Bijlage 1. Overzicht kapmeldingen in Zuid-Holland in 2019. (Bron: omgevingsdienst Haaglanden)

Locatie	Reden van velling	Oppervlakte in are 1 are =0,01 ha	Aantal bomen
Puttershoek	Herinrichting terrein		182
Bergschenhoek	Herinrichting terrein	5,8	
Hillegom	Vervanging leidingen		30
Den Haag	Herinrichting terrein	31	
Dirksland	Reconstructie weg		9
Dordrecht	essentaksterfte	425	
Pijnacker-Nootdorp	Essentaksterfte		82
Papendrecht	Reconstructie weg		159
Lisse	Verbreding watergang	10	
Middelharnis	Aanleg windpark	10	
Numansdorp	Kap van populieren, wegens ouderdom en vallend hout. Na kap heeft de bestaande diverse vegetatie de ruimte om zich te ontwikkelen en door te groeien.		400
Pijnacker-Nootdorp	Aanleg glastuinbouw		20
Bleiswijk	essentaksterfte	83	
Botlek	Uitbreiding bedrijventerrein		26
Europoort	Uitbreiding bedrijventerrein	350	
Schelluinen	Uitbreiding bedrijventerrein		9
De Lier	Aanleg gemaal	10	
Schipluiden	Velling bos voor realiseren van een pluktuin	105	
Maasdam	Aanleg waterberging	20	
Vlaardingen	Aangetaste bomen verwijderen		32
Vlaardingen	Aanleg persriool		25
Vlaardingen	Herinrichting terrein	82	
Katwijk	Herinrichting terrein	49	
Leidschendam	essentaksterfte	47	
IJsselmonde	essentaksterfte	33,4	
Bergschenhoek	Aanleg watercompensatie	108	
Numansdorp	Aanleg windpark	4	
Zevenhoven	Aangetaste/zieke iepen. De melding is gedaan. De bomen zijn uiteindelijk niet gekapt omdat bleek dat ze toch nog mee konden.		179
Linge-oevers-West	Essentaksterfte	150	

Linge-oevers-West	Essentaksterfte	100	
Linge-oevers-West	Essentaksterfte	120	
Bentwoud	Essentaksterfte	117	
Kruiskade	Essentaksterfte	25	
Kruiskade	Essentaksterfte	21	
De Elzen	Essentaksterfte	100	